

FOLIA ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, ✦✦ APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUĂ-ORI

Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria 4 corone Pentru România și străinătate 6 franci	PROPRIETAR ȘI REDACTOR: IOAN BACIU preot.	Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiunile de preste tot anul (de 24 ori) tot după 50 cuvinte cu litere garmond se compută 1 corună, ér cu litere mai gróse duplu.
--	---	---

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ALESANDRU SZILAȘI.

(Continuare.)

Conductul funebru dela casa parochială până la biserică.

La órele 12 și 30 minute preoții concelebranți s'au adunat la biserică, s'au îmbrăcat în ornate negre și astfel a plecat în rând cătră casa parochială. — In frunte era sânta cruce apoi praporii, ministranții și în urmă publicul.

Preoți concelebranți a fost următorii:

Reverendissimul D. Ioan Georgiu canonic	Gherla.
„ „ Vasiliu Pordea secretar Episc.	„
Carissimul D. Octavian Domide prof. de teol.	„
M. On. D. Gerasim Domide preot în	Rodna.
„ Ciril Deac protopop în	Șieut.
„ Teodor Nichi preot în	Sz.-Zsombor.
„ Elisen Mureșan „ „	S.-Cristur.
„ Alesandru Anca „ „	Chiraleș.
„ Lazar Avram „ „	Maieru.
„ Ioan Dologa „ „	Borgo-Tiha.
„ Iacob Rus „ „	B.-Mureșani.
„ Ioan Popu „ „	Nușfalău.
„ Ioan Michailaș „ „	Sântionă.
„ Elie Posmușian „ „	Ragla.
„ Elie Iuga „ „	Arcalia.
„ Ciril Negruț „ „	Herina.
„ Michaiu Baciu „ „	S. Feleac.
„ Demetriu Rus „ „	Lacu.
„ Teodor Moldovan „ „	Magiaruș.
„ Nichita Suia „ „	Nețu.
„ Michail Bungărdean „ „	Bileag.
„ Ioan Thimariu „ „	Bêrla.
„ Ioan Bârsan „ „	Ruscior.

M. On. D. Simeon P. Șimon preot în	Șumfalău.
„ Vasiliu Nechiti „ „	Sebeș.
„ Nicefor Buta „ „	Friș.
„ Teodor Oltean „ „	Ardan.
și Ioan Baciu „ „	Șoimuș.

Ajungând la casa parochială preoții a intrat în casă a sevrșit ceremoniile rituali usitate, a ridicat cadavrul și la aședat pe carul mortuar apoi a plecat spre biserică în acelaș ord precum a și venit cu acea deosebire că după preoți a urmat carul mortuar, familia și apoi publicul.

Prohodul.

Prohodul s'a ținut în biserică, o biserică spațioasă mare și frumoasă cum rar se mai pôte afla una asemenea între bisericile românesci.

Public mult dintre tóte naționalitățile și confesiunile a umplut biserică.

Domni și dómne fără deosebire de naționalitate și confesiune, erau de față in număr fórté respectabil.

Sê începe prohodul sub pontificarea Reverendissimului Donn Ioan Georgiu canonic și preoțimea întonéză jalnicile melodii dela astrucarea preoților sub conducerea bunului cântăret și preot Ioan Dologa.

ÉR frumosul cor al Bistrițenilor sub conducerea bravului și zelosului învățatoriu Iuliu Chita cântă armonios răspunsurile și câteva cântări dela astrucare atât de precis dulce și melodios încât store admirarea celor prezenți.

Prohodul se sfârșește și Cl. Domnu Dr. Octavian Domide urcă treptele amvonului pentru de-a ținea cuvântul funebral și ertăciunile.

Tôte privirile sunt îndreptate spre amvon.

Tinerul profesor de teologie Dr. Octavia Domide este un bun orator bisericesc, despre a căruia erudițiune și dar oratoric, publicul inteligent din Bistriță în mare parte era deja informat mai de nainte de aceea se și aștepta ca se audă de la d-sa o predică cum nu s'a mai audît prin Bistriță.

Intru cât a putut oratorul se mulțămescă pe publicul ascultător ne putînd străbate la inima fie căruia nu pot se știu, dar în cât a ne îndestulit pe public am înțeles, ăr cei de altă confesiune vor fi înțeles mai bine și sigur nu vor uita sbiciuitorea predică de înmormîntare de la un Dr. Teolog de Roma, carea ca prelegere de pe catedră înaintea teologilor din Gherla era fôrte de apreciat dar ca predică de înmormîntare de pe amvonul bisericeii din Bistriță, înaintea unui public poliglot și care din sinceră iubire, recunoștință față de reposatul a alergat spre ai da ultimul tribut — s'a potrivit ca nuca în pârte.

Nu crede d-l Dr. că e așa?... Binevoescă a publica într'o fôie bisericescă întrégă predica nemodificată așa după cum a rostito și fie sigur că se va lămuri chestia chiar prin ômenii de tagma d-sale cari il vor face se recuuoscă adevărătatea proverbului latin „nemo sibi satis.“

Nui locul aici de a face critică asupra cuvîntării rostite de d-l orator dar fiindcă d-sa a atins și o chestie destul de delicată pentru preoți, chestia stipendilor missali — sbiciuind fără cruce și catechisând preoțiimea în terminii aspri înaintea publicului străin și în fața poporului — producând prin acêsta o indignare generală — nu pot se io iert și mult mă mir că ce motive la putut indemna la acest paș neprecugetat?

Nu a aflat d-l Dr. alt loc mai potrivit pentru o astfel de aspră catechisare a preoțiimei de cât cu ocaziunea unei festivități funebrele unde publicul se adună pentru de a da în liniște einstea cea mai de pe urmă aceluia de care se desparte pentru vecinicie?

(Va urma.)

Stai!

Stai! Veđi, nu poți să-descăleceai mai mult
D'in firele-nodate... Nemișcată
Remăi pe loc o mîntă 'ncumătată!
Dă-mi un minut, să pot să-tă ascult:
S'aleg din adunatul tîu tumult!
Dar fă ce vrei! -- Ce spui, nu pot a crede,
Nu vreu s'o cred! Eu fericire vreu.
Și din al ei frumos pocal să beu!
Remân decî orb, -- de dîci, c'acel ce vede,
Din fericire -- jumătate perde...

Sum tîner și cuprins d'atâta dor!
Tu vii și mi-te puî orbiș în cale...
La draei cu tôte sfaturile tale!
Mi-e sete, lasă-mi decî al meu isvor,
Cu dulce setea mea să o potol!
Nu-mi trebuie a ta filosofie!
Și cărțile-ncolbescăse-n dulap,
Cu ele nu-mi mai fac dureri de cap --
Ah vino scumpă, dulce veselie,
Sărută-mă, ca sufletu-mi să-nvie!

Sum liber iar! Ce bine e așa!
Cu mintea tôte nu le poți cuprinde...
Când focul sânt în inimă s'aprinde,
O lume 'ntrégă -- tótă e a mea:
Și tôte sunt frumoșe, dulci în ea!
Decât a lumei falsă, 'nțelepțiune,
Doi ochi, ce blând, cu drag îmi strălucesc,
De decî de mîi-de-orî mai mult plătesc!
Și nu mă tem d'a lumei reci furtune:
Ađi vreu, de cîntec -- lumea să răsune!

Și num'atunci din cîntec o să las,
Când numai pot să cînt de sêrutare...
Când inima începe la cîntare,
S'o potă exprima nîu este glas...
D'aicea fugi o minte, ia-ți rêmas!
Sai dacă ai și tu aici putere,
Acum să-mi dai, de poți, un ajutor:
Să fie-acel minut neperitor,
Când-îmi găsesc unica mîngăere
La -- sinul dulce al iubitei mele!

O minte, vîd că ađi te-ai supărat!
Dar las'! Odat' ajuns la bătrînețe,
Și eu o să primesc atunci povețe!
La tineri sfaturi voi avea de dat...
O să m'asculte... cum te-am ascultat...
Vor fi pe masă cărțile 'nșirate:
Și dî și nôte 'n ele cufundat,
Deplângevoi al meu trecut, păcat...
Și tineretele -- vor fi departe...
Și tu -- în tôte vei avea dreptate!

Dar veđi, acum ce bine e așa!
Tu nu-mi poți ađi nici un folos întinde --
Și dulce dor când inima-mi aprinde,
Intréga lume par-că e a mea!
Și tôte sunt frumoșe, dulci în ea!
Decî stai pe loc cu 'ntréga 'nțelepciune!
Doi ochi, ce blând, cu drag îmi strălucesc,
De mîi de-orî mai mult ađi îmi plătesc!
La draei cu frica rîecilor furtune!
Ađi vreau, de cîntec -- lumea să răsune!

Alesandru Aciu.

Dacă cumva aş muri?

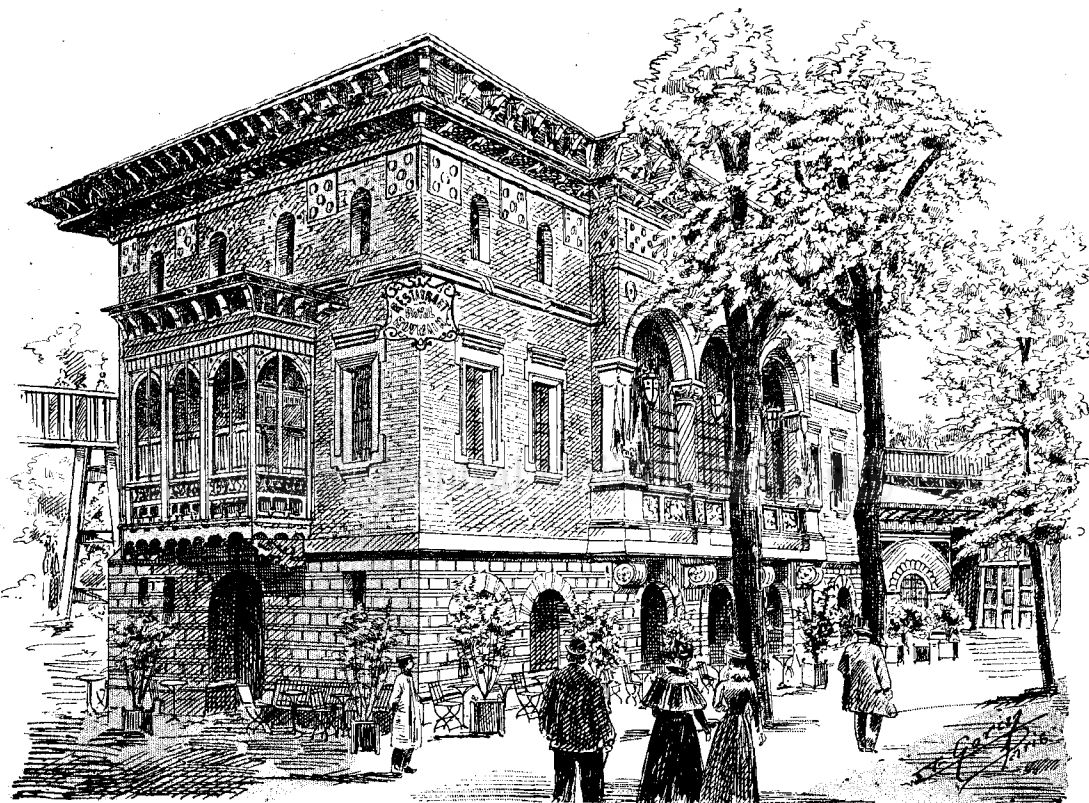
*Dacă cumva aş muri
Scii lume, ce-aş bănuî?
— Nici mai mult, nici mai puţin:
Nu te-am cunoscut deplin.*

*Dacă cumva aş muri,
Scii, dragă, ce-aş bănuî?
— D-deu 'Ńi dee binî:
Mă-n credeŃi pre tare-n tine.*

*Şi când lumea o-aş lăsa
Scii, mândră, cea-şi regreta?
— Cu trei vorbe eu se-Ńi spun:
In iubire-am fost nebun.*

*Dacă cumva aş muri,
Scii lume, ce-aş bănuî?
— Că nu mori şi tu cu mine,
Lume rea şi cu suspine?!*

S. P. Şimonu.

Restaurantul român la expoziŃia din Paris.

CapriŃiu

— Comedie intrun act de Alfred de Musset —

(Urmare)

Chavigny: La totă intimplare. Acăsta-o argomenteză casul de faŃă.

M. de Lery: Nu Ńaş putea spune; D-ta parî furios.

Chavigny: Cum? eu? Aş! De loc nu. —

M. de Lery: Căş dōră tot intruna te cuibăreci acolo pre scaun. Mărturisesc că cu totul alt fel de om team cređut pre D-ta, şi-serios vorbesc dacă aş fi sciut cumă vē stau actele însă trăsura nu i-o concedeam Matildei. —

Chavigny: Dară te incredinŃez că acea a fost fōrte natural şi-Ńi mulŃemesc că ai făcuto.

M. de Lery: Nu, nu, D-ta nu-mî mulŃemesci; te incredinŃez că eşi mēnios. La dreptul vorbind, că Matilda a eşi, acea pentru acea a fost pentruca să se intălnescă cu D-ta.

Chavigny: Tare mă bucur. Pentru ce nu a venit atunci cu mine. —

M. de Lery: Asta i-am điso şi eu. Inse veđi, aşa suntem noi femeile mai antăiu nu voim după acea voim. Dară in adevăr nu beai tea? —

Chavigny: Nu.

M. de Lery: Atunci tōrnă-mî mie. —

Chavigny: Poftesci?

M. de Lery: Dă-mî tea. (Chavigny se rădică umple cească şi-o da M. de Lery). — E bine punco aici: Este in astă sară consiliu de Ministru?

Chavigny: Nu sciu. —

M. de Lery: Curiōsă o mică ospătărie mai e şi un atare Ministeriu. Ōmenii intră şi es fără ca să scie pentru-ce?

Chavigny: BeaŃi odată tea acea. Deja sa rēcit de jumătate.

M. de Lery: Nu ai pus in ea destul zăhar; mă mai rog pentru 1 sau 2 bucăŃi.

Chavigny: Cum poftesci; nu ajunge acea nimica.

M. de Lery: Bine, acum încă puŃin lapte.

Chavigny: Eşi satisfăcută?

M. de Lery: Incă un strop de apă ferbinte. Este? Dămî aici cēsca.

Chavigny: Poftesce, însă nu o vei putea bea.

M. de Lery: CugeŃi? Scii sigur?

Chavigny: Căt să pōte de sigur.

M. de Lery: Și pentru ce nu aș putea-o bea?

Chavigny: Pentru că e rece și grozavă de dulce.

M. de Lery: N-o dacă nu e de beut, atunci țipă-o afară. (Chavigny stă cu cășca în mână. *M. de Lery* 'l privește râzând). —

M. de Lery: Ah D-zeule că plăcut mai ești! Nici odată nu am vădut încă o mitră așa ursuză.

Chavigny: (Impacient; varsă tea pe foc, apoi se preumblă cu pași mari în sus și în jos, și cu indispoziție): Pre sufletul meu ai drept; suni un prost.

M. de Lery: Nu te-ai fi crezut pentru lumea asta că să fii jalus; în realitate însă ești un adevărat Othello.

Chavigny: Oh chiar nu; nu pot suferi însă ca ărecineva, ori pre sine însuși ori pre altul, fie și în lucrul cel mai mic să șicaneze. Și pentru ce aș și fi jalus?

M. de Lery: Din vanitate, ca toți bărbații.

Chavigny: Oh așa vorbesc femeile. E în datină a să ăice: „jalus din vanitate” o astfel de frază acăsta, pre carea fie cine o are gata, ea și pre: „sluga plecată.” — Lamea e prea vi-grăasă față de sărmanii bărbați.

M. de Lery: Nu intru atăta căt față de sărmanele femei. —

Chavigny: Oh D-zeule ai drept. Tăte sunt numai relative. Păte-să însă concede că femeile se ducă un mod de viață ca bărbații? Acăsta e o imposibilitate învederată. Sunt o mie de lucrări, cară în ochii femeilor sunt de importanță astremă pre cănd în ochii bărbaților sunt fără nice o valăre.

M. de Lery: Da să ăicem caprițiele.

Chavigny: Pentru ce nu? Da! caprițiele. E constatat, că un bărbat păte să aibă capriții, pre cănd o femeie...

M. de Lery: Sunt căte odată și astfel de femei ori dăra cugetă că tochia e talisman, care se o apere de ele?

Chavigny: Carieră, carea ar trebui se o rețină dela capriții.

M. de Lery: Să presupunem că nu e vël cu care să se acopere. Aud pași. Matilda s'a reintors.

Chavigny: Oh nu crede, încă nu e mieđu nopti. (Intră un servitor și preda un pachetaș Contelui). —

Chavigny: Ce-i asta? Ce voese dela mine?

Servitoriul: Lau adus pentru D-l Conte. (Esă) (*Chavigny* desface pachetu în care este pungulița Matildei).

M. de Lery: Ce iarăși ai căpătat present? În o oră așa târăie? Asta totuși o țiră e cam prea mult.

Chavigny: Ce dracul se însemneze acăsta? He Francois, he! Cine a adus acest pachet?

Servitoriul: (Intră): D-l Conte?

Chavigny: Cine a adus acest pachet?

Servitoriul: Portariul l'a adus în sus chiar acum D-le Conte.

Chavigny: Nu a fost lângă el nimica? Nu a fost epistolă?

Servitoriul: Nu D-le Conte, și luă numai mai nainte i-lau adus.

Chavigny: Și cine l'a adus?

Servitoriul: Acea nu o scie D-le Conte.

Chavigny: Nu scie! Ai înebunit? A fost bărbat sau femece?

Servitoriul: Un servitor în liorea; portariul însă nul cunăscce.

Chavigny: Mai stă acolo jos acel servitor?

Servitoriul: Nu D-le Conte, sa depărtat îndată.

Chavigny: Și nu a ăis nimica?

Servitoriul: Nimica D-le Conte. —

Chavigny: Bine (Servitoriul esă).

M. de Lery: Pre D-ta D-le Chavigny te desmărdă. În adevăr nu aceste dame vor fi de vină dacă D-ta-ți veți perde bani.

Chavigny: Se fiu ori și ce dacă pricep și numai un singur cuvânt din tot lucrul.

M. de Lery: Nu te preface. D-ta acum faci pre micul ne vinovat.

Chavigny: Nu, pre cuvântul meu de onăre îți spun că nu pricep, nu pot pricepe de fel. Aici nesmintit s'a întâmplat ceva greșelă.

M. de Lery: Nu e scrisă adreasa D-tale pre el?

Chavigny: Ba e scrisă; aveți tot dreptul. Acăsta e curios; și scrisărea încă-mi e cunoscută. —

M. de Lery: ărtat-mi-e să vęd?

Chavigny: E dăra neorbanitate din partea că vę arăt; cu atât mai rău pentru acela (acea), care să espune astfel. Poftescce. De bunăsamă acăsta scrisărea am vęduto unde.

M. de Lery: Eu încă; cu tătă sigaritatea.

Chavigny: Stai numai... Nu greșese... Scisărea plecată e sau cursivă?

M. de Lery: Ah de unde! adevărată scisărea anglesă. Priveșce numai ce litere fine. Oh e scisărea unei dame fărte bine crescută.

Chavigny: Așa se vede că D-ta o cunăscce.

M. de Lery: (cu confusie prefăcută): Eu? chiar nu. (Chavigny o priveșce suprins, apoi se preumblă de parte).

M. de Lery: Unde am și remas cu conversația? Ah da așa cred că vorba a fost despre capriții. Acest mic gajiu roșu de amor a sosit chiar la timp.

Chavigny: Spune sincer că D-ta ai cunăscce despre secret.

M. de Lery: Sunt unii ămeni în care nu este nici un pic de invențiositate. Eu în locul D-tale aș fi aflat deja.

Chavigny: Să vedem. Fii sinceră; spunem cine e acea. —

M. de Lery: Aprăpe cu sigaritate cred că e D-na de Blainvillet.

Chavigny: Femeia, D-ta nu ai nici o țiră de compatimire, scii că noi ne vom certa la olaltă?

M. de Lery: Sperez că nu cu acăsta ocașime.

Chavigny: Nu voesci sămi ajuți ca se desleg acăsta enigmă?

M. de Lery: Minunată trecere de timp! Se lăsăm acăsta. Mai târăiu păte veți cugeta la ea fie și numai din orbanitate.

Chavigny: Nu mai este tea; acum aș bea!

M. de Lery: Fac. Apoi ăi că nus bună. (Tăcere). —

Chavigny: (se preumblă întruna): Că căt scrutez mai am amățit cu alăta e mai enigmatic.

M. de Lery: Spunem te rog, te ai jurat că în astă sēră se nu mai cugetă la nimica decât numai la acea punguliță? Te las ca săți poți continua fantasarea. —

Chavigny: În adevăr, lucrul acesta e de mirat.

M. de Lery: ăam spus că e M-ma de Blainvillet. S'a recugetat asupra colărei punguliței și acum din pocăntă-ți trimite alta. Sau ce e și mai probabil, voescce ca se te pună la probă, voescce ca să vadă pre carea veți purta-o pre acăsta sau pre a ei.

Chavigny: Evident că pre acăsta voiu purta-o. Acesta e singurul mod ca se sciu cine a trimiso. —

M. de Lery: Nu pricep, pentru mine aceea e fărte sus.

Chavigny: Se presupunem că respectiva, carea a trimiso va vedeo mâne în mânele mele; așa creăi că voiu greși?

M. de Lery: (cu cochetărie) Acăsta e de totuluț tot prea aspru; numai pot risista mai departe.

Chavigny: Nu cumva din întâmplare ești D-ta acea?

M. de Lery: Aici ți e tea chiar cu mările mele albe am pregăt-it-o; de bună samă că e mai bună ca acea fabricată de D-ta. Nu te uita în contin la mine. Așa dăra mă socotesc de o epistolă anonimă?

Chavigny: D-ta ești acea; ceva glumă. Miați pus cursă.

M. de Lery: Și încă o cursă fărte fin împletită.

(Va urma)

G. Nistor.

O istorie adevărată.

de: Porumbel.

Era pe la opt ore dimineața, nu mă sculasem încă. Îmi plăcea căldura moale a patului... Razele tremurătoare ale soarelui se furiau printre perdele și desemnau pe perete din față figuri bizare mărginite de linii strălucitoare. De afară se audea un murmur surd, încetșor... un murmur de ape ce mure în depărtare.

Mă simțeam așa de bine... Servitoriului, când îmi aduseș ghetetele, îi poruncii să nu lese pe nimeni în lăuntru. Torcēm în minte un gând frumos, frumos de tot și când l'am sfârșit am adormit din nou -- un somn dulce de dimineața.

Deodată mă trezesc. Aud zgomot la ușa.

O învelmășală de cuvinte românesce, nemtesce și unguresce din care nu înțelegm nimica.

În momentul când mă pregăteam se mă scol întră servitoriul.

-- Ce larmă-î afară, Gligore?

-- Mă rog, hornariu o venit după bani.

-- Spune-î să vie după amiazi!

Servitoriul eși. M'am întors cătră perete; mai pôte accepta!

Dar zgomotul începu din nou. La început mai mult în șoapte apoi tot mai tare și în urmă o gălăgie formală. Printre injurăturile grosolane a servitoriului -- o adevărată plagă națională, acesta la poporul nostru -- se audea glasul hornariului, la început timid, slab, rugător, dar în urmă tot mai hotărît. Sēmă, că nu voia să se ducă.

Gălăgia asta mă iritase preste măsură și chiar mă gândem cum să-î dau o lecție bună pentru obraznicia cu care se pôrtă când audî următoarele:

„Ich muss Brod kaufen für meine Kinder.“

Eu trebuie să cumpăr pâne copiilor mei!

Un fulger și nu m'ar fi lovit atât de tare... Pâne copiilor mei!

Nu pentru el, de el puțin îi pasă, dar copil lui... Li fōme și n'au pâne...

Am sērit repede din pat, am îmbrăcat un balton, am deschis ușa și l'am chemat în lăuntru.

Nu am vedut niciodata frică și bucuria în acelaș timp atât de expresiv zugrăvite pe o față omenescă. Frica de mine, mai corect de clasa bogată -- dīsă și cultă -- a cărei tată e ego-

izmul și mamă minciuna, și bucuria părintelui că copil lui în sfârșit vor avea pâne.

Eram atât de mișcat încât n'am putut dice nici un cuvânt. I-am strins numai mâna pretinsec; stau în fața nemărginitei dureri a unui tată, durere față de care cuvinte de mângaiere nu all

... A umblat din casă'n casă, nu se cēră de pomană ci se-și cēră prețul muncii sale și a umblat înzēdar. „Mai pôte accepta“ i-s'a dīs pretotindenea ca la porumcă. Și dacă s'a rugat mai cu stăruință i-au arătat ușa... Și copil lui n'au pâne...

Am luat chitruța și i-am plătit.

Cu ochi strălucitori de bucurie privea piesele de arginț őr buzele îi murmurau cuvinte neînțelese de mulțămită. Nu era acesta bucuria avarului când își vede grămēdile-î de aur, ci bucuria naufragiatului, care scapă din valuri la teru după lupte lungi și desperate cu mōrtea.

Mărturisesc sincer, în clipa acea așa m'am simțit de mic față în față cu durerea acestui om de jos și sārăc dar *cinstit*... căci înaintea cinstii bogățiile dispar și rangurile se spulberă în vânt... ar trebui să fie așa.

A plecat grăbit. A uitat tōte nedreptățile, tōte injurăturile batjocurile ămenilor. Avea un singur gând: Copii lui plâng pôte mor...

L'am vedut alergând spre casă -- cuibul sēu de suferință -- ducēnd copiilor sēi viața. Mergea în fuga. Trecătorii îl priveau unii ironice, alții cu mutro stupide de dobitoc. El nu vedea pe nimeni...

Și Dōmne! mulți sunt nefericiți pe acest pămēnt; nesfērșit e numērul acelor nefericiți pe cari bogății nu-i ved flindcă *nu rosc se-î valū*.

Voi toți, cari inotați în aur, cari în vestminte de mătăsă vē purtați trupurile vōstre sfērșite în orgii, voi, cărora Prove-dința v'a concedut banurile acestei lumii, priviți, vē rog, odată, numai odată la mulțimea ce alērgă desperată la picioarele vōstre, gândiți-vē că va mai fi și o altă lume în care dreptate va domni și -- pôte veți scī ce aveți de făcut.

Decât strălucirea -- fericirea, e cu mult mai multă umbră nefericirea și amarul pe pămēnt. Ochii trebuie se ai numai, ca s'o vedī, urechi ca s'o audī și *inimă ca se o simțesci*.

Primăvară.

Primăvară-î, primăvară!

Lunca 'ntrégă, 'ntrégă valea;

Codrul tot -- cât veți cu ochi --

Tōtēs verși și-î verde zarea.

Sus senin, senin albastru...

Jos pe lunca înverdită

Mii de flori se prind la horă

Și se învîrt. Vēntu le cāntă.

Cântăreți de multe nēmuri

De prin țări străine iară

Au venit. În inimuri sfinte

Ei adusau primăvară.

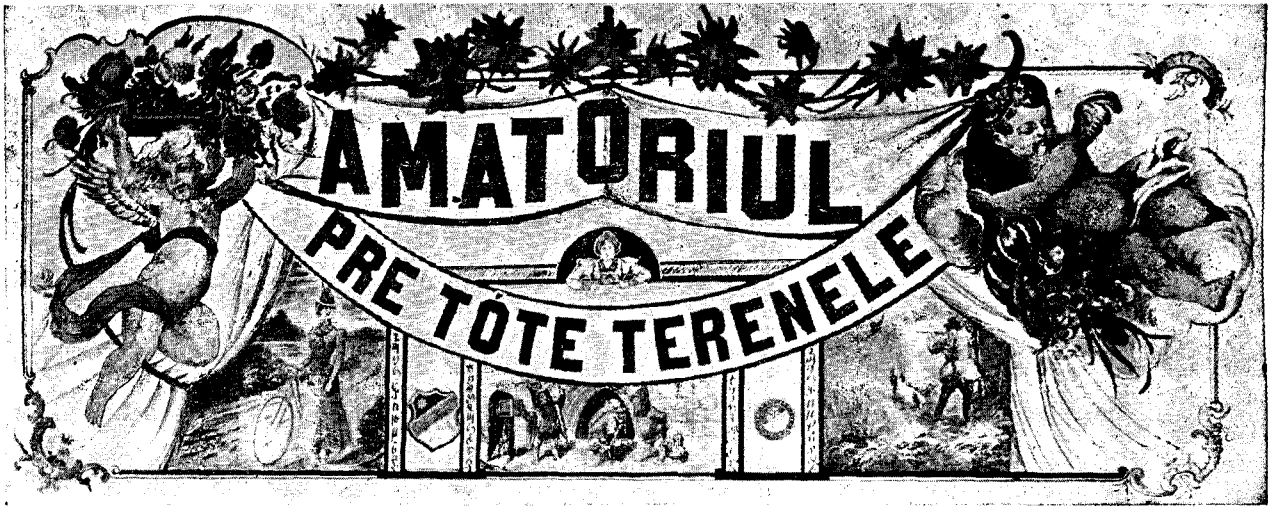
Tot e plin de poezie,

A 'nviat întreagă firea...

Flōre-a rēsărit și 'n peptu-mă,

Farmec dulce... E iubirea.

Porumbel.

Papeteria lucrată.

În nr. 4 și 5 am descris în amator cum se execută lucrările atât de plăcute, cu firesul fir.

O aplicație a acesteia, dar cu mult mai ușor de executat este papeteria împodobită cu lucrări tăiate cu firesul-fir. O ocupație frumoasă și interesantă.

Cine nu a văzut cu cutare ocaziune cutiile frumoase în care aranjează cofetarii zaharicalele, drogușcii sticlutele cu parfum etc. Executarea acestora e nu numai ușoară ci și un lucru plăcut mai, cu samă acomodat tinereii și damelor.

Din carton gros (pappendeckel) tăiem păreții d. e. a cutiei ce vom a face, și-i lipim la olaltă cu câteva fâșie de pânză deasă, folosind clei bun de mășariu. Dacă păreții i-am lipit și sau uscat, atunci obducem cutia în lăuntru cu hârtie-imitație de catifea, mătasă, atlas, moire etc. etc. Dar la totă întimplarea numai în o singură coloră. Pe dinafară o obducem cu hârtie de metal (stonial) auriu, argintiu sau colorat; ori cu cutare materie. Hârtia asta, sau materia nu o cleim cu cleiu de mășar ci cu cleiu făcut din năspreală feartă.

Cutia astfel pregătită este acum fundamentul pre care vin aședate părțile tăiate.

Drept model ne pôte servi ori ce muștră pentru lucrări cu firesul-fir. —

Luăm o bucată de carton de grosime mijlocie, lipind pre o lature modelul pre cealaltă parte hârtie de lux, materia etc. cu carea vom a obduce podóbele cutiei (asemenea cu cleiu de năspreală); apoi punem sub ceva greutate și o lăsăm 12 ore așa, ca să se usce bine.

Dacă sa uscat pe deplin tăiem afară figurile, dar nu cu firesul ci cu dalte óble și semi cereulare, după cum cer conturile modelului respectiv.

Dalta trebuie ținută cât șe pôte vertical și tăeturile făcute cât șe pôte una din alta (continuativ). —

Dacă suntem gata cu acestea, lipim fiecare parte la locul seu, pre cutia fundamentală și lucrarea am isprăvit'o

Nițu.

Recepte.

Firnis-transparent pentru obiecte de sticlă colorate șe pregătesee ușor în modul următor:

Luăm:
250 gr. Sandarak,
60 „ Mastix fin,
125 „ Colofoniu,
250 „ Terpentiu venetian.

Aceste tóte le punem în o sticlă și cu sticlă cu tot le băgăm în o ólă cu apă ferbinte (fără ca șe între apă în sticlă)

unde stau până șe topesc tóte bine. După ce sau topit filtrăm și firnisul e gata. Acesta e fórte ținitor dar șe uscă fórte cu greu.

Altă metodă ne dă un lac care șe uscă mai repede și anume:

500 gr. Schellach fin,
60 „ Mastix fin.

Se topesc în modul arătat mai sus în 3 litre alcool de 95°.

Sau:

120 gr. Ambra,
30 „ Camfor
620 „ alcool de 96°.

Atât acesta, cât și cel precedent, întinte de întrebuințare trebuie filtrate. —

Nițu.

Recepte.

Vaselin-crème (pomadă fină)

Crème de rose:

Rp: Lanolin 150 gr.
Vaselin (alb) 150 „
Pomadă de Rose 61 „
Pomadă de flori de lămâie 31 „
Tinet. de Ambra 4 „
Tinet. de Moschus 3 „
Oleu de Rose 1 „

Chimist.

Hang-Hang:

Rp: Lanolin 150 gr.
Vaselin 150 „
Pomadă de vioarele 49 „
„ „ rose 20 „
„ „ Acație 10 „
„ „ Tuberoze 10 „
„ „ Iasmin 10 „
Oleu de Hang-Hang 15 „

O. D. Z.

Tintă pentru a putea scrie pre obiecte de fer.

Mestecă la olaltă:

Vitriol de aramă 10 părți
Oțet 2 „
Gummi 4 „
Funingine 2 „
Apă 10 „

Chimist.

DE ALE POPORULUI.

—o—

Fermecătorul.

— Și care va se dăcă se pricepea în farmece?
 — Și încă ce fel!...
 — Meșter mare?
 — Mare, domnule.
 — Ști vr'o ispravă de-a lui, s'o aflu și eu.
 — Știu una.
 — Spune-o, — tare's nerăbdător.
 — Ei bine, ascultă. Camosei pe Ghiță?
 — Care Ghiță? Al tutungioiciei?...
 — Nu, al luminărarului?
 — Păi, ăla a murit acum trei ani!...
 — Ăla... Care va se dăcă îl ști, adicătelea îl știi. Veți
 ăla era rău bolnav. — Rău de tot, domnule. Avea omu ca o piatră
 la stomac. Il dăcea și il junghia de'l apucau sudorile.
 — Și eu am avut așa ceva...
 — Hei, ce-are a face. Ascultă, a fost la spital, de geaba
 a chemat trei babe, una din Oțetari, alta de la Cuțitu de
 argint și alta de la... am uitat de unde era aia... Tot de
 geaba... Se topea bietul băiat d'an picioarele. Și atunci s'au
 hotărât cu toții.
 — Să'l cheme...
 — Da. L'au chemat. Invoiala era făcută 10 polți de l'o
 face bine. L'a descântat, l'a fermecat și a început să'î spuie
 bolnavului că va face ca duhul necurat care era în el să se
 ridice de la burtă în sus și se iasă prin urechea dreaptă afarsă,
 ăr el, vrăjitorul, il va împușca atunci.

— Pe cine? Pe băiat?
 — Nu, va împușca duhul necurat,
 — A, ha!... Și ce-a făcut?
 — Li s'au adus suirna și unt de lemn.
 A cerut apoi o pușcă și i-a pus o capsă. Toți ai casei erau
 de față. A mosmondit el câțva timp, a bolborosit la vorbe
 ne'nțelese, când întrebând băiatul dacă simte duhul la ureche
 acela a dăc că da.
 — Audi minune!
 — Stai se veți. Atunci întinde pușca și bang! trage de
 trăgaciu. O delumare drăcească care face pe toți să se entremure,
 vrăjitorul era galbên ca cêra ăr băiatul luminărarului...
 — Vindecat?
 — Ași, mort, cădut cu capul drumicat de glonțul din
 pușcă, la pământ.
 — Ei, cum asta i-a fost vindecarea?
 — Păi, se veți. Cine i-a pus și pe ai casei să'î de-a
 pușca încăreacă? Nu e vorba nici ei n'o știau.
 — Păi, cum ar fi împușcat duhul necurat, cu cea ne'n-
 căreacă?
 — Ei, asta'î trêba magiei!
 — Și l'a vindecat de tot pe băiat!... Dar el ce face?
 — E în pușcărie, condamnat la 5 ani.
 — Și de ce nu se scapă prin vrăjire?
 — Prea vreți să'î spun multe. Asta n'o știu.

O surprindere.

Din popor.

Bate Dómnne vânturile
Sămi pornescă luntrile,
Se mă duc și eu cu ele
Su inima plină de jete.
Se mă duc la mândra'n casă
S'a prindă lumina'n masă.
Ea sămi vadă și sămi credă
Cum mi-e inima de négră;
Ca inala primăvara
Călcătă de tótă țara
De care crășovănesci
De cātane impărătesci.

Pe ulița de colea
Este o mândră frumoșea
In casa cea șindilită
Șede mândra cea urită
In casa cu coș de pétră
Șede mândra cea cușată
In casa cea mitică
Șede mândra frumoșică.

Mândro sprincenele tale
Is ca dóue luminele,
Mândro ochisorii tēi,
Is ca doi luceferei
Șaș dori se fie-ai mei
Mândruța gurița ta
A zdrobit inima mea.

Flóre albă din grădină
Se te smulg din rădăcină
Se te sādesc la fântână,
La fântână între trifoi
Unde badea adapă boi
La fântâna între nădai?
Unde badea adapă cai
Vecină din rënd cu mine
Nuți ține bărbatul bine,
Mânăl sara tot cu boi
Că s'a bate pe la noi.
Pe la noi pe la feréstră
Cere foc se doonescă;

Dară bóla lui io da
Până'n casă s'o băga,
Săi dau pat imperinat
Și gură de sărutat.
Când treci bade p'angă noi
Pune clopote pe boi
Se te aud eu din rēsboi.

Sus dragă sus lună
Lautamî sună
Badea m'ascéptă 'n grădină
Aprinde mândro lumina
Ca perdut badea grădina,
Aprinde tu lumina
Ca perdut badea cărarea.

Văi de mine, sara vine
Și nam divănit cu nime
Mărie póle ciurate
Bagăme slugă pe nópte.

Pétruț.

CRONICA.

După model român. Doctorii olandezi Redingius și Vrymans au fost la București să studieze organizația institutului de bacteriologie și anatomie patologică, unul din cele mai bune din Europa.

La plecarea doctorilor olandezi au exprimat dl. prof. Dr. Victor Babeș, directorul institutului, admirația lor întregă pentru construcția și organizația institutului, care va servi ca model aceluia proiectat a se înființa în Olanda. (T.)

Adunarea generală a Asociațiunii se va ținea ôstan, conform hotărârii comitetului central, adusă în ședința dela 22 n. l. e., la 21 Sept. n. și dilele următoare în Sibiu, ér' nu în Lipova cum au fost cerut fruntașii de acolo, și acum din cauze neprevădute au respins-o.

Petrecere de vară. Antistia bisericească a parohiei gr.-cat. din Icolodul-mare invită la petrecerea de vară, ce se va aranja cu ocaziunea adunării generale a „Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei” în odorul parohiei gr.-cat. din Icolodul-mare, la 4 Iunie a. e. st. n. Venitul curat este destinat în folosul corului nou edificat în bisera de acolo.

Tipografia străine. După un obicei rēt, un Român a tipărit niște anunțuri funebrele într-o tipografie străină (ungurească) De-desuptul anunțului tipograful a pus, după-cum i-a fost datorința, numele tipografiei românești. Foile unguerești au făcut mare gălăgie din pricina asta și proprietarul spăriat a publicat numai decât în gazete, că el n'ar fi permis așa ceva, dar' culegătorul a făcut lucrul fără știrea lui. Frumos! Numai de aici să tragem Românii o învățătură: Avem tipografii românești prășarate prin tôte ținuturile locuite de Români. Ne trebuie niște anunțuri, invitări etc. scriem lor, sau în cas de grabă le telegrafăm, și încă în ziua aceea ni-le face. Atunci nu dăm lucrul nostru străinului, care numai ne batjocorește limba și în ele orî altmintrelea (F. P.)

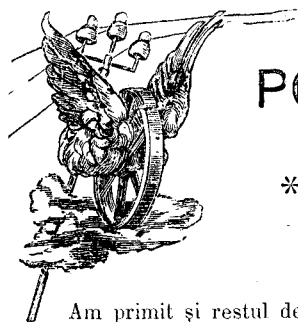
Mirele sortităr. Un medic din New-York caută se-și dee de nevastă prin un med ne mai pomenit. El anume la un tirg ce s'a ținut, a sortit printre tôte femeile, afară de cele șchiloade, câte un los cu 5 dolari, cu condiția, că ceea-ce va câștiga cu el la loterie aceea îi va fi nevastă și va împărți cu el câștigul. Sperața lui, că va vinde vre-o 2 -3000 de losuri, s'a împlinit. Tragerea va fi în curënd. Acuma fiecare bucătăreasă din New-York așteaptă să se facă d-na Doctor.

Cum se sporesc Jidanii. În orașul Iași mișcarea populației dela 1 până la 30 Aprilie a fost următoarea: născuți 215 din cari 100 Români; 5 alți creștini și 100 evrei. În acest timp au murit 185 persoane din cari 123 Români; 13 alți creștini și 49 evrei. Deci Românii au scădu cu 13 suflete, ér' Evreii au sporit cu 61 de suflete.

† **Necrolog.** Teresa de Mocsonyi născ. Horvath de Zalabér în numele său, precum și în numele copiilor: Catarina, Eugenia, Petru, Alesandru jun. și Ionel; al cumnatului său alesandru de Mocsonyi și al soției lui Helena născ. Somogyi de Gyöngyös; al vărului Zeno Mocsonyi de Foen și al fiului Antoniu, și în numele tuturor rudeniilor dă de scire cu inima frântă de durere decedarea mult iubitului și ne uitatului ei soț. resp. tată, frate, cumnat, văr și unchiu, a domnului. *Eugeniu de Mocsonyi* care în 12/26 Maiu a. e. s'era după o scurtă suferință, în anul 56 al etăței sale și în anul al 19-leaal fericitei sale căsătorii și-a dat nobilul său suflet în mâinile Cr. atorului. Rămășițele pământesci ale scumpului decedat vor fi sfințite în 16/29 Maiu în mausoleul familiei de Mocsoyi la Foen după rital greco-oriental și tot acolo vor fi puse spre odihnă eternă.

Parastasul se va celebra în 24 Iunie (7 Iulie) la Foen, Căpălmaș și Birehiș.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

Am primit și restul de abonament pentru Revista Ilustrată, cuitând cu mulțămită.

Viorica. Poesia „Cătră lună” e o încercare bunisôră nu o publicăm inse în speranță că ne veți trimite alta și mai bună.